

Hedalen barnehage

Hedalsvegen 2100
3528 Hedalen

Deres ref.

Vår ref.
2025/3570-1

Dato
06.10.2025

RAPPORT – HEDALEN BARNEHAGE – TILSYN ETTER FORSKRIFT OM HELSE OG MILJØ I BARNEHAGER, SKOLER og SFO

Rapportens innhold:

Ved tilsynet vurderte vi barnehagens etterlevelse av følgende paragrafer i forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger:

- Helsemessig tilfredsstillende virksomhet (§ 4) Virksomhetens uteområder skal være utformet slik at de fremmer helse, trivsel, lek og læring for alle barn.
- Inneklima (§ 6): Inneklimaet, herunder temperatur, fuktighet, trekk, luftkvalitet, lukt, stråling og beskyttelse mot giftige eller helsefarlige stoffer, skal være helsemessig tilfredsstillende.
- Beredskap, førstehjelp og sikkerhetsutstyr (§ 14) Virksomheten skal ha planer og rutiner for å forebygge og håndtere skader, ulykker, overgrep og andre alvorlige hendelser.

Hovedkonklusjon:

Det ble funnet forhold som gav 1 avvik og 1 merknad.

Avviket gjaldt manglende sikring av komfyr. Rapporten er å anse som et varsel om vedtak etter folkehelselovens § 14.

Korrigerende tiltak:

Vi ber dere foreslå korrigerende tiltak med rimelige tidsfrister for retting av avviket. Dette sender dere til oss innen **31.10.2025**.

Med hilsen

Ingunn Håverstad

Miljøretta helsevern Hallingdal & Valdres

(Rapporten er godkjent elektronisk, uten underskrift)

Kopi til:

Kommuneoverlegen, Kommunalsjef, oppvekst

RAPPORT – HEDALEN BARNEHAGE – TILSYN ETTER FORSKRIFT OM HELSE OG MILJØ I BARNEHAGER, SKOLER og SFO

Barnehage	Hedalen barnehage
Dato for tilsyn	02.09.2025
Kontakt-person	Styrer Trine Hansebakken
Regelverk og dokumenter	- Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger - Veileder til forskrift om helse og miljø i bhg, skoler og SFO, Helsedirektoratet. - Anbefalinger for praktisk inneklimaarbeid i skoler og barnehager, Helsedirektoratet - Uteområder i skoler og barnehager-hvordan sikre kvalitet i utformingen? NMBU, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet - Hvordan forebygge og håndtere alvorlige hendelser i barnehage og skole? udir.no - Forms spørreskjema om rutiner for sikkerhet og beredskap i barnehagen - Skjema for kartlegging av barnehagens uteområde
Deltakere ved tilsynet	Trine Hansebakken, styrer Gunnvor Elene Thorsrud, barnehagerådgiver Monica Kolsrud, verneombud Tore Hansebakken, driftsavdeling Ingunn Håverstad, Miljøretta helsevern Hallingdal & Valdres (MHV-HV)
Om tilsynet	Miljøretta helsevern Hallingdal & Valdres (MHV-HV) er delegert ansvar etter forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger i alle kommunene i Hallingdal og Valdres. Forrige tilsyn vi gjennomførte av Hedalen barnehage var i 2022. Det ble da påpekt behov for utbedring av port/lås mot parkering, samt mer skygge på uteområdet. Både gjerde og port er utbedret, og det har kommet oppheng for stort solseil over sandkasse. Denne rapporten beskriver eventuelle avvik og merknader som ble avdekket under dette tilsynet. Rapporten er ingen fullstendig tilstandsvurdering av barnehagens drift eller byggtekniske tilstand, men tar for seg barnehagens etterlevelse av krav innen tema beskrevet under.
Tema for tilsynet	<u>Vurdere om barnehagen følger bestemmelser som gjelder:</u> Helsemessig tilfredsstillende virksomhet (§ 4) - Virksomhetens uteområder skal være utformet slik at de fremmer helse, trivsel, lek og læring for alle barn og elever Inneklima (§ 6) Herunder temperatur, fuktighet, trekk, luftkvalitet, lukt, stråling og beskyttelse mot giftige eller helsefarlige stoffer. Beredskap, førstehjelp og sikkerhetsutstyr (§ 14) Virksomheten skal ha planer og rutiner for å forebygge og håndtere skader, ulykker, overgrep og andre alvorlige hendelser.

Definisjoner	Avvik - defineres som mangel på oppfyllelse av krav i regelverket Merknad – ikke brudd på krav i regelverket, men forhold der det er forbedringspotensial
Beskrivelse av barnehagen	Hedalen barnehage holder til i lokaler sammen med Hedalen barne- og ungdomsskole. Barnehagen består av 2 avdelinger, småbarnsavdeling i 2.etg og store i 1.etg. Antall barn med plass denne høsten er 17, ganske jevnt fordelt mellom avdelingene. Uteområdet er felles for begge avdelingene.
Gjennomføring	Tilsynsbesøket ble gjennomført som felles møte med gjennomgang av relevante spørsmål, befaring av barnehagen med en kort oppsummering til slutt. I forkant av tilsynet var det gjort en kartlegging av uteområdet, samt innhentet opplysninger om rutiner for sikkerhet og beredskap via et Forms-spørreskjema

1. Utforming – uteområder Lovkrav: I § 4 i forskriften heter det at virksomhetens uteområder skal være utformet slik at de fremmer helse, trivsel, lek og læring for alle barn og elever. Uteområdet bør omfatte naturområder eller naturelementer, som viktige bidrag for rekreasjon, allsidig aktivitet, lek og læring. Vegetasjon er viktig for å ivareta skygge og motvirke helseskadelig UV-stråling (fra veileder til forskriften). Funn	
Størrelse uteområde Normkrav til barnehager sier at barn over 3 år skal ha minst 24 m² og barn under 3 år skal ha minst 33 m².	Det inngjerdede uteområdet som barna disponerer, er på ca 1650 m².
Funn om uteområdet etter vår kartlegging av kvaliteter:	Uteområdet ved Hedalen barnehage er passe stort, og oversiktlig. Området går fra inngangen til 2.etg og ned foran 1.etg hvor hovedarealet ligger. Området er ganske åpent, lett kupert og har varierte lekeapparater. I tillegg har man tilgang på skogsområde med lavo, samt område med gapahuk like utenfor.
	

Gjennomgang av kartlegging av uteområdet	Tilgang til uteområde: Alle barna har tilgang til hele området. Hva liker barna mest: Sykling, husker, båt og sandkasse er populært. Zipline ved lavo er også stas. Her er alltid voksen med under bruk. Kvalitet ved uteområdet: Innholdsrikt, med mulighet for variert lek og aktivitet. Også fint med mye skog i nærområdet. Forbedringspotensialer: Kunne vært mer naturinnslag inne på uteområdet, gjerne i form av trær og lave naturelementer som busker, plantekasser i tre, store og mellomstore steiner, levegger av naturmaterialer (for eksempel pil). Disse kan gjerne benyttes som soneinndeling av området.
Gjerder Er gjerder tilstrekkelig høye og i god stand (anbefalt 110cm)? Har porter forsvarlig lukking?	Gjerdene rundt barnehagen er av god kvalitet og tilstrekkelig høye. Barnehagen er samlokalisert med skolen, og har samme parkering/dropsone.
Sol/skygge Hvordan er mulighet skygge på uteområde nå (tema forrige tilsyn)	Uteområdet er ganske åpent, og det kunne gjerne vært litt mer trær/busker, som også gir fin skygge. Skogen like utenfor benyttes mye. Barnehagen er også stengt 3 uker midt på sommeren.
Vår vurdering: Uteområdet ved Hedalen barnehage er passe stort og innholdsrikt. Det er mange fine aktivitetselementer som gir rom for variert lek. Området er ganske flatt og åpent, så det er fint med tilgang på skog like utenfor. Som forbedringspotensiale kunne det vært mer innslag av naturelementer som trær, busker og lave naturelementer på uteområdet. Gjerne plantet i grupper som soneinndeling. God, planmessig etablering av mer natur inn på uteområdene vil kunne gi økt kvalitet for barns lek, men også fine skyggemuligheter. For gode eksempler se: Gode uteområder - Miljøretta Helsevern Hallingdal	
2. Inneklima Lovkrav: I § 6 i forskriften heter det at inneklima, herunder temperatur, fuktighet, trekk, luftkvalitet, lukt, stråling og beskyttelse mot giftige eller helsefarlige stoffer, skal være helsemessig tilfredsstillende. God kontroll på fukt, renhold og ventilasjon har kanskje mest å si for inneklimaet. Den vanligste årsaken til at <u>lufta føles tørr</u> er forhøyede nivåer av irritanter (partikler, avdamping, gasser) mer enn at lufta faktisk er tørr. Høy temp kan øke avgassingene fra materialer og dermed irritanteffekten. Høy luftutskiftning kan også gi økt opplevelse av tørr luft.	

Funn:

Inneklima	Inneluften i barnehagen oppleves noe variabelt. Oppe kan det bli varmt, så her er det satt i gang temperatur-registrering. Nede er det mer stabilt. Det vil bli tatt inneklimatemålinger i vinter, da skole- og barnehagebygget nylig er renoveret.
Trekk Oppeles det trekk i noen rom?	Det oppleves ikke trekk. Relativt nye vinduer og dører.
Fukt Vannlekkasjer eller fuktproblem? Hva er i så fall gjort for å utbedre dette?	Ikke kjente utfordringer med fukt.
Støv Er det mange steder hvor det kan samle seg støv? Stikkord; hengende armatur, åpne rør/kanaler, høye hyller.	I 2.etg er det noen ventilasjonsrør i taket, ellers, lite støvsamlende flater i høyden. Ikke hengende armatur.
Radon Når var siste radonmåling?	Ble målt i vinter. Årsmiddelverdi lå på 60 Bq/m ³ oppe og akkurat 100 Bq/m ³ nede. Ventilasjonen skrus på kl 6 på morgenene, så radonverdiene er trolig enda lavere i åpningstiden, når ventilasjonene er på.
Ventilasjon Fungerer det tilfredsstillende? Regelmessig kontroll og skift av filter?	Fungerer ganske bra nå. Ble gjort justeringer i forbindelse med nylig renovering. Bla åpnet noen spjel som viste seg å være lukket. Regelmessig service og filterskift.
Renhold	Fast renholder som vasker på dagtid. Fungerer bra da renholder er fleksibel og tilpasser seg barnehagens utetider. Godt fornøyd med renhold. God dialog, arbeidsfordeling og tilrettelegging.
Vår vurdering: Inneklima ved Hedalen barnehage virker i hovedsak tilfredsstillende. Det er bra det skal gjøres en inneklimatemåling, samt registrering av temperatur over tid, slik at man får dokumentasjon på inneklimateparameterne. Radonnivået ligger innenfor anbefalingene, og det virker å være brukbar ventilasjon av bygget. Renholdet virker også å være bra.	

3. Beredskap, førstehjelp og sikkerhetsutstyr

Lovkrav: I § 14 i forskriften heter det at virksomheten skal ha planer og rutiner for å forebygge og håndtere skader, ulykker, overgrep og andre alvorlige hendelser. Rutinene skal være kjent for virksomhetens ansatte, barn og elever.

Virksomhetens ansatte skal ha tilstrekkelig opplæring i og kunnskap om hvordan førstehjelp ytes. Virksomheten skal ha førstehjelpsutstyr og annet sikkerhetsutstyr for håndtering av ulykkes- og faresituasjoner. Utstyret skal være forsvarlig plassert. Virksomhetens ansatte, barn og elever skal være kjent med hvor førstehjelps- og sikkerhetsutstyret er plassert og skal ha tilpasset opplæring i bruk av utstyret.	
Funn: I forkant av tilsynet sendte vi ut en Forms-undersøkelse bestående av 14 spørsmål om sikkerhet og beredskap som vi ba barnehagene svare ut.	
Beredskap (beredskapsrutiner basert på lokale forhold, beredskapsøvelser) Tips risikokartlegging: Sikkerhet og beredskap i barnehagen - helhetlig risikokartlegging - Miljøretta Helsevern Hallingdal	Det er felles mal for beredskapsplan i Sør-Aurdal kommune, tilpasset den enkelte barnehage. Personalet har nylig hatt gjennomgang av ulike sikkerhets-senarioer i møte med beredskapsleder i kommunen. Det er gjort ROS.
Risikokartlegging (bruk av sjekklistor). Kontroll av lekeplassutstyr. Tips til sjekklistor til inne- og uteområde: Forslag til sjekkliste for fysiske forhold i barnehager - Miljøretta Helsevern Hallingdal	Barnehagen har sjekklistor for både inne- og uteområdet. Avtale om ekstern kontroll av lekeplassutstyr. Nylig utført. Barna sover i egen sovebod ved inngangen i 2.etg. Åpen vegg ut mot inngang. Fungerer bra. Det er fast sovevakt.
Forebygging av kvelning Om ankerknagger: Barnehager har lang tradisjon for å ha en spesiell innredning i fingarderobene, der sekkene henger på krokar over benker. Denne risikoen kan fjernes ved å endre innredningen, bruke et krokfeste som løsner når det henger noe tungt på det (for eksempel Hlin-Kroken), eller henge sekkene på krokar som er lavt over gulvet eller bakken. Det er heller ikke alle barn som egentlig trenger å ha ryggsekk i barnehagen. Alternativt kan risikoen reduseres ved at sekkene legges oppå innredningen, men dette er mer sårbart for menneskelig svikt.	Barnehagen har såkalte ankerknagger i garderobe. Disse kan utgjøre en risiko hvis man henger sekker på disse, eller barn blir hengende etter hette på jakke.
Forebygging av velt av hyller	Barnehagen har gode rutiner for sikring av hyller. Ingen løse hyller avdekket under tilsynet.
Skaderegistrering	Barnehagen har gode rutiner for dokumentasjon av skader (avvik og skademelding).

	Turer Er det egne rutiner for turer ut fra barnehagens område?	Barnehagen har egne rutiner for turer og hva som skal være med.
	Brann og skolding 	Barnehagen har rutiner for jevnlig brannøvelser, 2 ganger i året. I tillegg gjennomgang av rutiner og branntavle med ansatte. Barnehagen har en eldre komfyr i 1.etg, med platetopper som blir varme hvis de skrues på. Det er ikke kasserollevern, eller vern mot at barn kan skru på knottene. Kjøkkenet er åpen løsning i oppholdsrom.
	Førstehjelp	Har gode rutiner for gjennomgang og oppdatering av førstehjelpsutstyr. Det skal avholdes nytt førstehjelpskurs og praktisk brannslukking for ansatte nå i september (holdes hvert 3. år)
	Vår vurdering: Barnehagen har tilpasset beredskapsplan og rutiner. Men det kan gjerne vurderes en felles, praktisk beredskapsøvelse. Det er på plass rutiner for årlige brannøvelser og jevnlig førstehjelpskurs for ansatte. Barnehagen har såkalte ankerknagger i garderobe. Disse kan utgjøre en risiko. Det er kombinasjonen av en løkke og en høyde som gir risiko for ulykke. For eksempel ryggsekker som henger over en benk. Hvis barnet klatrer opp på benken, får hodet gjennom strammestroppen eller skulderstroppen og faller ned, kan barnet bli hengende fast. Komfyr på kjøkken i oppholdsrom i 1.etg er ikke sikret mot at barn kan få tak i gryter eller skru på platene (ikke induksjon). Siden kjøkkenet er i åpen løsning i oppholdsrommet må man få på plass en bedre sikring.	
Oppsummering av funn – våre vurderinger	Uteområde Uteområdet ved Hedalen barnehage er passe stort og innholdsrikt. Det er mange fine aktivitetselementer som gir rom for variert lek. Området er ganske flatt og åpent, så det er fint med tilgang på skog like utenfor. Som forbedringspotensiale kunne det vært mer naturinnslag inne på uteområdet. God, planmessig etablering av mer natur inn på uteområdene vil kunne gi økt kvalitet for barns lek, men også fine skyggemuligheter. Inneklima Inneklima ved Hedalen barnehage virker i hovedsak tilfredsstillende. Det er bra det skal gjøres en inneklimamåling, samt registrering av temperatur over tid, slik at man får dokumentasjon på inneklima-parameterne. Radonnivået ligger innenfor anbefalingene, og det virker å være brukbar ventilasjon av bygget. Renholdet virker også å være bra. Sikkerhet og beredskap Barnehagen har hatt gjennomgang av ulike scenarioer med beredskapskoordinator, men ikke gjennomført egen, praktisk beredskapsøvelse. Veilederen om beredskapsplanlegging	

	fra UDir, som også gjelder for barnehager, oppfordrer til å gjennomføre øvelser. Vi anbefaler at dette settes på agendaen når styrene i barnehagene møtes sammen med barnehageleder. Barnehagen har såkalte ankerknagger i garderobe. Disse kan utgjøre en risiko. Det er kombinasjonen av en løkke og en høyde som gir risiko for ulykke. Det bør gjøres en risikovurdering av knaggene i forhold til bruk (snorer på sekker, henger de over benk etc). Komfyr i 1.etg må sikres bedre, for å forebygge brann- og skoldeskader.
Avvik/ merknader	Det ble avdekket 1 avvik, og 1 merknader under tilsynet: Avvik 1: Komfyr i 1.etg er ikke sikret mot at barn kan få tak i gryter eller skru på platene. Da komfyren står åpent i oppholdsrommet, samt har plater som kan bli varme (ikke induksjon), må denne sikres bedre for å unngå brann- og skoldeskader. Avvik fra Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler, SFO m.v. av 01.07.2023. § 4.Helsemessig tilfredsstillende virksomhet: Første ledd: Virksomhetens fysiske miljø skal være forsvarlig ut fra en vurdering av faktorer i miljøet som kan påvirke barns og elevers helse, trivsel, lek og læring Andre ledd: Lokaler og uteområder skal kunne dekke behov for aktivitet og hvile, og forebygge sykdom, skader, ulykker, overgrep og andre alvorlige hendelser. Merknad 1: Vi anbefaler at det gjøres en risiko- og sårbarhetsanalyse av bruk av ankerknagger i garderobe.

Med hilsen

Ingunn Håverstad
Miljøretta helsevern Hallingdal & Valdres

Kopi til:
Kommuneoverlegen, Kommunalsjef, oppvekst